

Auca del Caminant de Besalú

- Abans de creuar atura el teu caminar*
- De lluny veuràs una silueta amb la senyera a la torreta*
- De prop, Santa Maria que en fa de galeria*
- Cap al prat de Sant Pere hem d'anar per poder-nos-hi passejar*
- Dins Sant Vicenç, la vera creu que en fa d'estada de bon peu*
- A la plaça de la Llibertat veuràs els arcs més acertats*
- A la Miqwé els jueus es banyaven i totes les puces els saltaven*
- Cal anar al carrer de Tallafarro i sense fer el gamberro*
- Des del pont, com un antic soldat la comptal vila hauràs divisat*
- Però abans de marxar una cosa hauràs de recordar*
- Que en tota Catalunya alba no hi ha com la que a Besalú podràs trobar*

Manel Esteban

REDACCIÓ DEL TALLAFERRO:

Coordinació: Sebastià Pèlachs i Farcy

Redacció: Pere Cerro i Gelis
Manel Esteban i Pagès
Teresa Mir i Subirós
Martí Guillemet i Jou
Joan Masmitjà i Frigola
Joan Grèbol i Roura

EDITORIAL

Com podeu veure, teniu a les mans un nou TALLAFERRO. Hem canviat de format, de paper, d'impremta, de composició i és més gruixut. Hem ampliat el nombre de pàgines, així com també el nombre de col.laboradors fixos de la revista. Hem aprofitat el canvi d'any, l'inici d'aquest 1992, que sembla ha de ser l'any del canvi per excel.lència, per a fer nosaltres també la nostra petita i modesta revolució.

A partir d'aquest número hi trobareu nous espais fixos: quatre columnes d'opinió, on quatre persones ens parlaran dels més variats temes, vistos des d'un punt de vista particular; un espai d'entrevistes múltiples sobre un mateix temari; un espai dedicat a informar de resultats i classificacions dels diferents esports de competició que es fan a Besalú, un espai de crítica musical, un d'acostament a la psicopedagogia, la contraportada, un espai assumit per la pròpia redacció de la revista i d'altres petits espais que a partir d'ara conviuran -esperem que pacíficament- amb els coneguts de sempre "Homenots", "La cuina...", les cartes al director i la mateixa editorial.

Hem buscat també col.laboracions, algunes ja habituals, d'altres no tant. I tot això cerca un objectiu: dinamitzar, en la mesura de les possibilitats, la nostra revista vilatana, fer-la una eina activa, lúdica, d'informació i de debat besaluenc. Sóm optimistes de mena i esperem aconseguir-ho amb la vostra col.laboració. Col.laboració que es pot aportar de moltes maneres: des de la col.laboració directa d'un escrit, a la lectura, passant per qualsevol suggeriment o crítica, que també en volem.

No volem acabar aquest espai editorial sense deixar constància d'un fet: en Joan López ha donat el relleu en la coordinació de la revista al company Sebastià. Un fet simple. Un relleu simple, però important. No cal recordar la tasca, a voltes agràida, a voltes criticada, d'en Joan al davant de la revista durant vuit anys.

Senzillament voldríem dir-li: Gràcies, Joan! Gràcies per fer possible TALLAFERRO. Per ser l'ànima durant vuit anys. Cert que no hi ha ningú imprescindible, però si no arriba a ser per ell, la nostra revista no hauria arribat a les nostres llars de forma regular durant aquests anys.

Confiam poder i saber aguantar, entre tots aquesta dedicació i estima a TALLAFERRO. En nom de tots plegats, el nostre més sincer agràiment, alhora que esperem veure els teus escrits regularment a TALLAFERRO.

ÍNDEX

EDITORIAL	1
DES D'UN PUNT DE VISTA PSICOPEDAGÒGIC / LA CUINA BONA	2
NAIXEMENTS I DEFUNCIONS	2
COLUMNES D'OPINIÓ	3-4
ENTREVISTES	5-6
ESPORTS DE COMPETICIÓ	7-8
HOMENOTS	9-10
RÀDIO BESALÚ / ÉS DE TOTS	11
NATACIÓ	12
CARTES AL DIRECTOR	13
IMATGES DE LES FESTES D'HIVERN	14
COL.LABORACIONS	15-16
CRÒNICA DEL CAMP	17
A LA MEMÒRIA DEL DR. GRAU / CAL TENIR EN COMPTE	18
COMPLEIXEN ELS BARS UNA FUNCIÓ SOCIAL?	19

Revista sense ànim de lucre i
oberta a tothom.
TALLAFERRO no es responsabilitza
necessàriament de l'opinió que expressin
els articles signats.

DES D'UN PUNT DE VISTA PSICOPEDAGÒGIC

Una de les qüestions més importants que ens plantejem un equip psicopedagògic, format per un psicòleg i un pedagog, entre d'altre professionals, és prevenir, detectar, diagnosticar i sovint aplicar un tractament als possibles problemes que apareixen en l'àmbit social, familiar i/o escolar.

És per això que, inicialment, el que es preté és obtenir una informació suficientment fiable i vàlida del grau, amplitud i profunditat de les dificultats que presenta el nen -i en alguns casos també l'adult- a tractar.

Tanmateix, la nostra preocupació va més enllà de les pròpies limitacions del nen, del marc escolar que l'acull, de l'entorn familiar i, en general, de la seva adaptació al medi que l'envolta, etc., el que realment ens preocupa és el nivell de competència d'aquest nen en cada una de les diferents àrees que constitueixen el ventall dels aprenentatges més bàsics que ha d'assolir dins el marc educatiu.

L'equip psicopedagògic, el que intenta és respondre, entre d'altres coses, a tots els possibles problemes que es produeixen durant el procés evolutiu del nen i de l'adult, els quals són variats i de gran complexitat, com podrem anar veient en posteriors edicions.

Maxi Torras i C. Guardiola

La Cuina Bona, Senzilla Ràpida i Saludable de la Srta. Teresa Cucala.

GULASCH

El Gulasch és originari de Budapest. És ideal per a acompanyar pasta, arròs o patates bullides amb pela. Com que és molt bo rescalfat, es pot tenir fet, i llavors només s'ha de bullir la pasta, l'arròs o les patates, i ja es té un àpat en poca estona.

Ingredients: per a quatre persones.

400 gr. de conill de vedella

400 gr. de carn magre de porc

Uns daus de cansalada grassa

3 cebes de mida normal

4 ó 5 tomàquets madurs

1 got de vi negre

1 cullerada de pebre vermell dolç

Llorer, orenga o marduix (si agrada una mica de romaní)

Bitxo -guindilla- al gust

Oli i sal

Preparació: es fonen els daus de cansalada -si és necessari s'hi posa oli-. S'aparten els dauets i a l'oli s'hi tiren les cebes trinxades i un raig de conyac.

Quan la ceba no és encara rossa, s'hi afegeix la carn tallada a trossets, i quan ja ha aperdut el color vermell, ja s'hi pot afegir els tomàquets pelats i trinxats -recordeu de posar-hi una mica de sucre, per l'àcid del tomàquet-. Quan els tomàquets ja han eliminat l'aigua, s'hi ha d'afegir el got de vi negre, el llorer, l'orenga o marduix i, sobretot, el bitxo -guindilla- al gust i rectificar-ho de sal.

Deixar que cogui i, si cal, afegir-hi una mica d'aigua. Quan la carn ja és feta, s'hi posa la cullerada sopra de pebre vermell dolç. Es dona una remenada i ja està fet. Té un gust molt bo i no costa gens de fer.

NAIXEMENTS I DEFUNCIONS

NAIXEMENTS: EVA CARRETERE I SERRA
HELENA ROURA I FRIGOLÉ
MARINA PUIG I SERRAT
PAU CÁNOVAS I VILAR
BERNAT PARÉS I FIGUERES
JAUME RIPOLL I RIBERA
MARTA JUANOLA I SANCHEZ
CRISTINA CAMPS I FERNANDEZ
JOAN PLANELLA I JOU
LAURA SOLÀ I CODONY
LAIA LAGARES I BOSCH
NÚRIA CAPÓ I GIL
CRISTINA TORRES I PLEITE
ALEJANDRA QUINTANA I CASTRO
GERARD QUINTANA I CASTRO
GENÍS TENAS I MAÑAS

DEFUNCIONS: MIQUEL ARGELÉS I RIGALL
RAMONA GRATACÓS I JORDÀ
MARIA TERRADAS I PORTAS
JOSEFA COROMINAS I CANADELL
RAMON GAYOLÀ I BARNADAS
DOLORS ROS I BRUGUÉS
MATILDO PONT I COSTA
ROSA TORRENT I JUNCÀ
JULIA JUANOLA I TARDÀ
MERCÈ ESTEVE I VILANOVA
PERE VIDAL I SUÑER
ENGRACIA BARGALLÓ I PRAT
DOLORS MARIANO I GINJAUME
JOAN GRAU I TUBERT

BANC POPULAR

C/. Lluís Companys, 12 - Tel. 59 01 00 - 17850 BESALÚ (Girona)

COLUMNES D'OPINIÓ

JA T'ESTARÀS QUIET. A qui toca sempre el rebre?

Potser només sigui una coincidència o potser una sobredosi de mala sort coincident, el cas és però que sempre toca el rebre als mateixos. Ja sé que és una frase massa sovint repetida i que assenyala el conformisme del que ja no hi pot fer res i que potser mai farà gran cosa però, observem uns quants botons de mostra: El famós **clembuterol** que engreixa ràpidament vedells i vedelles i que dona aquell to rosenc als bistecs i entrecots, resulta que a més de ser prohibit per Sanitat també és tòxic. Sanitat, que controla les granges, l'alimentació del bestiar, el seu creixement, els escorxadors i la carn que en surt, les taules i taulells de les carnisseries, no s'adona fins que algú queda intoxicat que masses caps de bestiar consumeixen clembuterol. I ja és curiós que s'en adonin perquè, com sempre, els que van rebre van ser els que menjaven el fetge de vedella, perquè ben segur que el sou no els arribava pel bistec desitjat.

Recordem que fa uns anys va passar un cas semblant?. L'oli de colza va afectar a molta gent. Una gent que, per economitza, consumien aquell oli que engreixonava i amania com si fos d'oliva, però més barat. No fa gaire, també un grup de gent es van trobar que el món se'ls enfonsava. L'aluminosi tant temuda que no ha afectat per res la zona residencial de Pedralbes, va causar destrosses als habitatges del Turó de la Peira, que també és Barcelona. Però conformitat i paciència que ja arriben temps millors. Pel 1993, que ja no hi haurà fronteres, si l'aluminosi no ens ha aixafat, ni el clembuterol no ens ha deixat eixuts, ni l'oli de colza no ens ha enllefisconat massa, ni..., haurem de ser europeus com els que ja ho són. A partir del 1993, aquell que es queixi perquè les prendes acríliques li fan alèrgia serà perquè voldrà, perquè s'haurà rebaixat l'IVA dels abrics de pells i camises de seda. L'or i els diamants també es podran adquirir sense tant d'IVA, i els cotxes de luxe també. Aquell cotxe que havíem somniat i que valia uns 8 milions de **peles** ara el podrem "tenir" per 6 milions i mig aproximadament. Pleguem de fer el ploràmiques. Qui no es conforma és perquè no vol.

Fidel Balés i Juanola

SALUT COMUNITÀRIA

Els professionals que treballem en una Àrea Bàsica de Salut, ens interessa la salut individual i també la salut de la comunitat que forma part d'aquesta Àrea Bàsica. Així, de la mateixa manera que amb el nostre treball individual (per poder ajudar a la persona sana o malalta que requereix la nostra atenció) necessitem saber què li passa, quin problema o quina malaltia té aquesta persona i a què es deu, també hem de conèixer en conjunt, de què enmalateix, de què mort la població que atenem i quins factors estan condicionant aquesta comunitat.

Una vegada identificats els problemes de salut de la comunitat, per resoldre'ls, es classifiquen per ordre de la seva importància. En funció dels problemes de salut prioritzats, es marquen uns objectius de salut a aconseguir

amb la nostra activitat diària. Aquests objectius moltes vegades estan condicionats per factors com: recursos humans, recursos econòmics, etc. Quan s'han estudiat els problemes i s'han fixat els objectius que es poden assolir, es defineixen les activitats per arribar a aconseguir aquests objectius. Els programes de salut estan constituïts pel conjunt d'activitats integrades de promoció, prevenció, assistència i recuperació que van dirigides a diferents grups d'edat. En la nostra Àrea Bàsica, el programa de detecció i tractament de la diabetis, dirigit pel Dr. Alfons Moret i el d'activitats preventives dirigit pel Dr. Joaquim Cànovas, han estat els programes desenvolupats pels metges i infermeres integrants de l'ABS, pràcticament des del seu inici als anys 1989 i 1990 respectivament. Dos nous programes elaborats per infermeres de l'Àrea Bàsica seran els que s'iniciaran dintre l'any 1992:

1.- Vacunació antitetànica elaborat per Mercè Masoliver, Infermera de Castellfollit de la Roca.

2.- Atenció domiciliària a la gent gran elaborat per Montserrat Perramon, Infermera de Tortellà i Argelaguer i Isabel Fernández, Infermera de Besalú.

Mª Rosa Vilar i Pujol
Metgessa Coord. ABS B.

Isabel Fernández i Alonso
Adj. Infermeria ABS Besalú

EL PATRIMONI MUNICIPAL

Fa uns dies la premsa publicà la notícia que el propietari de la plaça dels Claustres de Sant Pere n'havia passat la propietat a l'Ajuntament, a canvi d'uns terrenys municipals -entre altres condicions- on l'esmentat propietari hi construiria aparcaments per a cotxes. Posteriorment, en un programa de ràdio Besalú, "El dret d'opinar", el regidor d'Urbanisme del consistori, preguntat sobre la notícia, la confirmà tot matitzant que no hi havia hagut cessió de terrenys públics, sinó canvi en el tractament de l'horta dels Claustres. Segons el pla d'Urbanisme del Centre Històric, l'horta s'havia de convertir en lloc d'aparcaments públics i ara serà un aparcament privat. La notícia és adient per plantejar la qüestió del patrimoni municipal. L'Ajuntament, qualsevol Ajuntament, a més d'entitat político-administrativa, com a institució té dret a posseir propietats -de fet, tots els Consistoris, en més o menys grau, són propietaris-, dret que com sempre es tradueix també en obligació: la de vetllar pel patrimoni que, en aquest cas, és el patrimoni de tot el poble.

L'Ajuntament de Besalú, és pobre? És ric? Quines són les seves propietats en edificis i terrenys? Quina és la valoració actual d'aquest patrimoni? De quina manera passa a ser propietari de terrenys que abans no tenia?... Són preguntes que molt podrien respondre amb força encert, però segurament que són molt més els que ignoren, en part o totalment, el funcionament d'aquestes qüestions. Seria bo que l'Ajuntament fés una relació dels béns municipals, n'actualitzés els valors, expliqués si sobre part dels béns té algun projecte, i tot plegat ho fés arribar a coneixement dels vilatans, últims dipositaris, en definitiva, d'aquest patrimoni.

J.L.

mobles i
fusteria

JORDI
SUBIRÓS
i VERGÉS

C/. Major, 16 - Tel. 59 10 25 - Part. 68 71 47 - 17850 BESALÚ

LA MALA BÈSTIA (Capítol I)

Des d'aleshores que no m'ho puc treure del cap. Fins i tot m'he desvetllat moltes nits i he hagut d'encendre una cigarreta per tranquil·litzar-me. Amb l'espelma de la tauleta de nit encesa, hi he pensat molt i no n'he tret l'aigua clara. Quan van enterrar en Quim queia una pluja de pastor d'aquelles que no necessites paraigües, no pel fet de que no mollés però sí pel fet de fer el ridícul. Sí, fou el darrer dia que més prop meu el vaig tenir, fins que el van ficar dins aquell forat tenebrós del cementiri de Sant Marçal, un poblet de l'Alt Empordà en el que tots ens coneixíem i no podíem fer res sense que la demés gent se n'assabantés. El van ficar dins el forat que tots un dia hem d'anar a reposar, a donar vida a d'altres vides, a podrir-nos, com sí res hagués passat, com sí res hagués succeït, només l'existència del record de tot allò que fou i el desig d'haver tingut tot allò que hagués pogut ser i no ho fou. Només un record que aniria canviant i transformant-se en el temps com el vent fa a les dunes. En el temps només hi quedaria la prova de l'inscripció del ninxol que diria. "A la memòria de J.F.G., mort als 27 anys".

Aquell dia tot Sant Marçal va estar de dol. Ningú va treballar i tothom va anar a l'enterrament. En Quim només s'emportava la glòria del dia en el que el van matar, doncs tothom es recordaria d'aquella fita.

Sortint del cementiri, vaig tornar-me'n cap a casa. De fet no ho tenia pas gens lluny. Tot moix, vaig preparar l'olla del sopar que posava al cim del foc de la llar. Havent sopat se'm va ocórrer que no era el dia més adequat per anar a vila i me'n vaig anar a dormir.

L'endemà, com cada matí, me'n vaig anar amb en Pifu, el meu gos, cap a ca'n Sidro. En Pifu també semblava estar moix. No tenia pas ganes de res, només geura a la vora del foc i gemegar de tant en tant. Quan el vaig cridar per venir, semblà que s'animava una mica i tot sol va anar vinguent darrera meu. En Sidro era l'únic de Sant Marçal que tenia el diari del dia abans que li portava el seu parent que vivia a la vila i, a diferència d'en Sidro, posseïa la majoria de les terres i camps que envoltaven el poble.

-Bon dia Sidro -li digué jo.

-Bon dia Abel. Què, a tornar-hi?

-Sí noi, ja veus, la vida continua. Per cert, em pots passar el diari?

-Sí home! Saps, a la plana de successos parlen de la mort d'en Quim. És tot un entrellat.

-Me'l deixes? L'hi donaré un cop d'ull.

Me'l va deixar. Vaig girar les planes fins arribar a la plana de successos. Hi havia un titular en lletres gruixudes i negres que posava: "Troben un jove assassinat a un bosc". No em va costar gaire deduir de qui es tractava. La notícia deia: "Un jove de 27 anys d'edat, ha estat trobat assassinat fa dues nits a la foresta de Romanyà d'Empordà, prop de Figueres. La família no n'ha volgut parlar però sembla ser que ningú coneix el probable assassí. Les causes encara es desconeixen, però el van trobar amb els membres separats del cos i això fa pensar que corra un assassí per aquells entorns. També s'ha dit que..."

Se'm va fer tot molt estrany. Si tingués la tia Carmela potser n'hi hagués agradat parlar, en vida li agradava molt parlar de coses rares i de històries de fantasmes que habitaven Sant Marçal quan era jove. Ara només en podia parlar amb en Sidro, i no pas per confiança, sino per la força del costum d'haver de dir algo mentre m'estava allà.

-Què penses Abel?

Sa veu em semblà venir d'un lloc llunyà, com si tingués un ocellet a cau d'orella que em volgués dir quelcom i no trobés paraules. Me'l vaig mirar. Només un tènue raig de llum creuava la finestreta de la cuina, il·luminat-l'hi la cara i fent que els recs que baixaven dels seus ulls donessin la sensació d'estar més marcats i enfonsats que mai. La imatge em va aterrar i me'l vaig mirar amb un cert terror. "I si fos en Sidro l'assassí?". No, no podia pas ésser, quines bogeries que estaven passant pel meu cap.

-Estàs molt reflexiu, què penses? -em va tornar a demanar.

-És tot molt, molt estrany -li vaig dir amb un to de veu baix però que em provenia del més profund de la meua ànima.

-Se'm fa estrany que en Quim ja no hi sigui. Se'm fa estrany no veure'l, però amb tot això, és com si sentís el seu olor, com si encara quelcom d'ell hagués quedat penjat per aquí.

-No t'hi amoïnis, Abel. A tots ens ha sobtat la seva mort i tots encara no ens en sabem avenir. Mira, quan la mula va matar en Xico, també jo notava com si encara fos aquí, fins i tot ma muller l'havia cridat més d'una vegada per venir a taula a menjar doncs, sense voler, li havia deixat un plat. És molt normal que encara no t'hi acostumis. Pensa que el trobaràs molt més a faltar els dijous que anaveu plegats a jugar el truc a ca'l Berro.

-No m'hi facis pensar. El que més em crida l'atenció és de la manera que ha mort, no ho acabo d'entendre. En Quim era un bon noi, un home de pau. Quan a ca'l Berro la gent es discutia i es volia barallar, ell se n'apartava. La veritat, no m'ho acabo d'empassar. Pobre Quim! Quina fi que ha fet!

-Mira Abel, no hi pensis més, és el millor. Ja t'ho he dit, jo també ho vaig passar molt malament quan mon únic fill va morir, però no hi podem fer res, són els camins que Déu ens ha preparat. També se'm fa estrany a mi no veure'l avui aquí amb tu. Saps, tant a mi com a la dona ens queia molt bé en Quim. Des que en Xico va morir ens el vam prendre com un afillat.

Ell no ho sabia, però aquella veu gruixuda que tenia, aquelles mans tant cremades pel fred que semblaven que a qualsevol moment havien de sagnar i moltes més altres coses ens feia recordar al nostre fill Xico.

-Saps què Sidro, millor que me'n vagi. No vull posar-me trist ni pensar-hi més. Ho sento, perdona'm. Fins demà.

No volia pas continuar fingint les ganes de plorar que tenia ni la tristor que contenia dins el meu cor. No hi podia haver res que em consolés. Només el temps, jutjant, probablement, el que era el millor per a tots. A fora hi feia fred, així que me'n vaig anar a casa, ben al costat de la llar de foc i beure un bol calent de brou per escalfar-me.

Vaig acostar la cadira al foc. En Pifu es va geure ben a prop de les meves cames i s'endormiscava mentre contemplava el caliu de les brases de la llar. Jo també ho feia.

Era una bonica manera d'estar bé amb tu mateix i d'intentar buscar una mica de consol allà on fos. Amb aquestes, no em recordo de si ho vaig somniar o no, encara que més tard vaig descobrir que no, però em va semblar sentir la veu d'en Quim cridant:

-Aaaaabeeeeeeel !....

I seguidament un sospir de mal, de pena, de pobresa. Era un crit de terror. Se'm va posar la pell de gallina. Vaig girar-me i no hi havia ningú.

Tot en penumbra, només el foc i la claror del sol il·luminaven la sala. De sobte, no sé perquè, vaig recordar el somni que vaig tenir dues nits abans de l'assassinat d'en Quim.

(CONTINUARÀ)

Manel Esteban

Peixos FRIGOLA

C/. Ganganell, 164 - Tel. 59 00 80 - 17850 BESALÚ

ENTREVISTES

Aquesta nova secció pretén entrevistar a diferents persones, que tinguin alguna temàtica comuna o semblant i l'eix de l'entrevista passarà per aquesta temàtica comuna, amb això pretenem conèixer molta gent, i a la vegada conèixer nous temes o noves perspectives de temes ja tractats. Començarem l'espai amb entrevistes a totes les persones d'origen estranger, que visquin i/o treballin a Besalú, i és clàr, vulguin ésser entrevistades. L'eix de l'entrevista serà, el perquè han triat Besalú, i potser les seves respostes, ens faran veure algunes coses de Besalú, que fins ara no hi havíem pensat. Els entrevistats seran Fay Rodrigues David, Marc Deregniaux i Helena Domanico. Coincidin que tots tres han muntat unes escoles -la Fay i en Marc una escola d'idiomes i la Helena una escola de gimnàstica- també els hi farem una pregunta sobre aquestes empreses.

Entrevistes per la Revista Tallaferro a: A) Fay Rodrigues David, B) Marc Deregniaux i C) Helena Domanico.

Preguntes: 1.- D'on ets? Explica'ns el teu recorregut vital fins arribar a Besalú. Per quines raons vas triar Catalunya? i Besalú?

2.- Què et sembla Catalunya? i Besalú? Què t'agrada més? i què menys?

3.- Tots tres heu muntat una diguem-ne, empresa de serveis -en Marc, la Helena una escola de gimnàstica- parleu-nos de què us ha impulsat a muntar aquestes empreses i què us ha semblat l'experiència. I què penseu de la vostra àrea d'ensenyament.

1.- D'on ets? Explica'ns el teu recorregut vital fins arribar a Besalú. Per què vas triar Catalunya? i Besalú?

A) FAY RODRIGUES DAVID

He nascut a l'Índia, però molt aviat, els meus pares varen anar a viure a Anglaterra, i he viscut i crescut a Peterborough, un poble prop de Londres, he estudiat llegües a l'Universitat però, sobretot, jo treballava amb artistes a Anglaterra, una feina que no és molt coneguda aquí, però que a Anglaterra funciona força, muntant exposicions, tallers d'ensenyament de belles arts, festivals, etc., i també vaig editar una revista d'art durant quatre anys. A part m'agrada molt viatjar, he viatjat força i volia anar a Austràlia i vaig venir aquí per tres mesos, per rumiar el viatge a Austràlia perquè era un pas molt gran en la meua vida, i encara hi sóc, no he anat molt lluny com veus. Començo a donar classes amb en Marc i em vaig enamorar de Catalunya, concretament de la garrotxa, és el lloc que més m'agrada i no ho dic per dir-ho, i penso quedar-mi, com a mínim, per un futur pròxim.

B) MARC DEREGNIAUX

Jo vinc de Lille, que està al Nord de França, just a la frontera amb Bèlgica, viatjava per tot Europa i anava cap a Portugal, vaig passar a Pruit per visitar una amiga meua i em vaig quedar dos mesos a casa seva, i m'agradava tant el país que em va trobar una casa a Batet de la Serra. Vaig ensenyar llengües dos anys a Olot, però el que m'atreia més era, per aquí a Besalú, on hi ha el canvi de clima i de vegetació, buscava la calor. I em vaig enamorar de Besalú -on ja treballava, i aprofito per donar un petó a l'Anna del Prat, per la seva ajuda i sensibilitat-, del seu Casc Antic, de la plaça de Sant Pere, tant bonica, que em feia pensar en les places de pobles petits de la Provença, la trobava una plaça amb sensacions mediterrànies, amb ombres tranquil·les, terra batuda, bancs, etc. Ara la plaça fa més pensar amb una plaça de Nova York, i és clar, sense Mediterrània.

C) HELENA DOMANICO

He nascut al Nord de França, però des de molt petita he viscut i estudiat a Perpinyà. Als 7 anys vaig apuntar-me a un Club de Gimnàstica de Perpinyà, i des d'aquell dia gairebé, totes les meves hores lliures les dedico a l'esport. Esports col·lectius i atletisme al col·legi, i institut i gimnàstica artística, dansa clàssica i dansa jazz al club. Als setze anys, vaig passar a ser monitora, als divuit anys després d'aprovar selectivitat i anul·lar la matrícula a la Facultat de Dret, vaig venir a Catalunya. Jo vaig començar a donar classes al Salt gimnàstic Club de Girona que coneixia per un intercanvi cultural fet l'any anterior i també em varen cedir una sala de les escoles de Tortellà per fer classes al poble, va ésser aleshores que vaig tenir la meua primera i millor gimnasta, la Núria Serra, després, vaig donar classes a Sant Jaume de Llierca, on vaig conèixer la Teresa Mir, que serà més tard la president del Club Gimnàstic la Garrotxa de Besalú, de Sant Jaume recordo com a millor alumna l'Adriana Bassols amb 4 anys, la Nuri "puntina" i l'Adriana Sala. També he donat classes a Castellfollit de la Roca, tenint com a millor gimnasta la Neus Coma, avui excel·lent nadadora, a Sant Joan les Fonts, Anglès i Figueres. Per fi, i després d'una exhibició a Cal Tronc vaig començar les classes a Besalú.

2.- Què et sembla Catalunya?, i Besalú?, Què t'agrada més?, i què menys?

A) FAY RODRIGUES DAVID

Jo volia anar a Austràlia perquè em semblava que era un lloc més dinàmic. Trobo Europa, en general, i sobretot Anglaterra, un lloc depriment, una societat en crisi, una situació força negativa i lo que m'agrada de Catalunya és el seu dinamisme, l'alegria i un plaer de viure, que jo no sé definir d'altra forma. Aquest dinamisme que he trobat aquí, lo que buscava amb la meua idea d'Austràlia, perquè en el fons Austràlia era una idea, ja que no hi he estat mai.

ESTABLIMENT ELITE

Electrodomèstics i regals - Servel Tècnic propi
GLÒRIA COSTA

C/. Major, 24 - Tel 59 01 11 - 17850 BESALÚ

CAJA DE MADRID

A. Llufs Companys, 5 - 5 bis - Tel. 59 00 00 - BESALÚ

És a dir, tot a l'enrevès de lo que m'havien dit sobre Catalunya: que la gent és molt difícil, molt tancada, etc. coses que vosaltres també dieu, però la veritat és que jo he viatjat força, trobo la gent molt amable, i la meua experiència, almenys, és molt positiva. I també l'entorn és preciós, jo he estat en llocs molt espectaculars, com poder ser les muntanyes de Noruega i al Carib, però aquí hi ha un encant entre les muntanyes, el mar i els pobles antics, per a mi és un lloc màgic, m'agrada molt. Trobo a faltar la moguda cultural, és clar que no es pot comparar la vida cultural de Londres amb la vida d'un poble, el teatre, el musical, l'òpera, etc. i també trobo a faltar cine en versions originals, no m'agrada el doblatge. A més, lo que menys m'agrada són les carreteres, abans no tenia por d'anar amb cotxe però aquí no sé si és la meua imaginació, em sembla que no, però molta gent es torna boja amb el cotxe, i pot ésser una fotesa però per mi no, i més amb un poble, on necessites agafar molt sovint el cotxe, hi ha molta temeritat i molta tristesa, jo estava aquí quan varen morir en accident de cotxe aquells nois de Besalú, feia tres setmanes que era a Besalú quan va passar l'accident m'impressionà molt aquell accident.

B) MARC DEREGNIAUX

Primer no coneixia Catalunya, coneixia la Catalunya francesa poc, i la Catalunya Sud gens, i l'idioma tampoc, res de res, això és lo que el centralisme francès ha fet amb les llengües minoritàries. A mi m'agrada molt Catalunya, em vaig quedar primer pel clima: vinc d'un país fred, plujós, amb boira, molta boira, i el clima d'aquí em va molt bé. També la situació geogràfica la trobo molt privilegiada: el mar, la muntanya, ciutats interessants com Barcelona, Girona, etc. Què més et podria dir sobre Catalunya, hi ha molt per dir, tinc una impressió molt més positiva que negativa. Lo que m'ha deixat més sorprès és la gent, la seva simplicitat, en el bon sentit de la paraula, he tingut la impressió que la gent no amagava les coses, no faria servir l'adjectiu oberta o tancada, per a mi no diuen res aquestes paraules, però per exemple la gent et tracta de tu, i a França fem molta diferència amb el vostè i el tu, això és una cosa molt indicativa de que aquí no hi ha tanta formalitat com al meu país, i jo moltes vegades odio la formalitat.

Sobre Besalú, jo et diré, que a França, viva en un poble una mica més gran que Besalú, aprop de Lille i sempre m'ha agradat la vida de poble, on tothom es coneix i es saluda, i si passa alguna cosa ja ho saps etc., resumint la vida de col·lectivitat, i per aquesta raó m'agrada Besalú. Sobre lo que m'agrada menys, i puc semblar contradictori, trobo a faltar la comunicació, no la comunicació de carrer, que és molt viva, però si una comunicació més estreta, menys superficial, per exemple la gent no es visita a les cases, potser pel clima, però també tenim hiverns freds i no ho aprofitem per establir una relació més profunda. Però vull remarcar, que ara no tornaria al Nord de França, estic bé aquí.

C) HELENA DOMANICO

La meua mare va ésser criada a Tortellà fins els sis anys, i jo des de ben petita he passat sempre les vacances escolars en aquest poble. Per a mi, no va ésser cap descobriment sinó una continuïtat. Sempre m'havia agradat molt aquesta zona. Besalú m'agrada molt com a poble, és petit però hi ha de tot i es fan moltes activitats. La gent és com a tot arreu, uns t'agraden més i els altres menys, en general bé. Trobo que falta infraestructura però ens n'anem sortint. Si estic aquí és perquè ho he escollit i és on més m'agrada viure i treballar.

Tots tres heu muntat una diguem-ne, empresa de serveis -en Marc i la Fay una escola d'idiomes i la Helena una escola de gimnàstica-, parleu-nos de què us ha impulsat a muntar aquestes empreses i què us ha semblat l'experiència. I què penseu de la vostra àrea d'ensenyament.

A) FAY RODRIGUES DAVID

Bé nosaltres hem aprofitat el boom de l'ensenyament de llengües estrangeres, i el fet que encara hi ha més demanda que oferta i ens va bé. Sobre aquest boom, he de dir que és lògic que arribi amb aquesta intensitat aquí, perquè cada vegada és més necessari l'aprenentatge de llengües estrangeres, sobretot l'anglès, per la comunicació, la feina, els estudis, encara que hi ha una mica l'idea equivocada, crec jo, que l'anglès és la clau daurada que obra totes les portes, però sí que, l'anglès és necessari i cada vegada ho serà més amb tot això de l'obertura de fronteres i de móns.

B) MARC DEREGNIAUX

Per muntar l'acadèmia d'idiomes ho hem trobat força fàcil, i sobretot al fer-ho al poble hem rebut molta ajuda, privada i institucional -ajuda no econòmica, però que l'agraïm molt-. En el nostre cas, hi havia la necessitat d'una escola d'idiomes, hi havia un lloc i l'hem agafat, ja era hora i és molt positiu que la gent s'interessi una mica per les llengües. Catalunya i Espanya s'obre cada cop més cap a Europa, i cada vegada és més necessari el coneixement de llengües pels negocis, el turisme, etc., i apart jo crec que saber llengües, és una manera més objectiva de conèixer la gent.

C) HELENA DOMANICO

Ara ja fa 12 anys que estic a Besalú, en fa 3 que estem a Can Surós, però abans treballavem a can "Joan Met". Ha estat i és difícil mantenir un bon nivell, ja he parlat que fa falta infraestructura però tot i això fem "virgueries" representem Besalú i la comarca amb el cap ben alt, i en els campionats de Catalunya i Espanya el poble de Besalú s'ha situat sempre entre els primers al costat de les capitals. Tothom tant Ajuntaments, primer la Roser i després en Sebastià, com particulars sempre m'han facilitat les coses. Només puc donar les gràcies, a tots, des del meu avi, passant pels meus pares i germans fins als pares d'alumnes i Ajuntaments que m'han permès fer realitat les meves esperances.

**ASSEGUANCES DE LA LLAR
PLANS DE JUBILACIÓ, a**

Gestoria Bassols

ESPORTS DE COMPETICIÓ

BÀSQUET INFANTIL FEMENÍ

C.P. BESALÚ - Verntallat	23-21	P. Plançó - C.P. BESALÚ	26-6
Escola Pia - C.P. BESALÚ	32-12	C.P. BESALÚ - Malagrida B	14-23
C.P. BESALÚ - La Canya	47-4	C.P. BESALÚ - Escola Pia	10-25
Malagrida A - C.P. BESALÚ	43-13	La Canya - C.P. BESALÚ	3-38

CROSS ESCOLAR

1er. CROSS (Can Xel) 27/10/91

Benjamí Femení:	3ª ELENA VILA (18 participants)
Aleví Femení:	1ª NÚRIA FRIGOLA (C.G. La Garrotxa) - 2ª MARTA VILA (15 participants)
Infantil Femení:	2ª MARTA OLIVERAS - 3ª ROSA JOAN (C.G. La Garrotxa; 16 participants)
Oberta Masculí:	3er. JORDI LAGARES (14 participants)

2on. CROSS (Col. Verntallat) 24/11/91

Benjamí Femení:	3ª ELENA VILA (13 participants)
Aleví Femení:	1ª NÚRIA FRIGOLA (C.G. La Garrotxa; 13 participants)
Benjamí Femení:	1ª MIREIA TRIAS (C.G. La Garrotxa; 13 participants)
Aleví Fem. (escoles):	1ª MARTA VILA (18 participants)
Infantil Femení:	1ª ROSA JOAN (C.G. La Garrotxa) - 2ª ANNI RUIZ (C.G. La Garrotxa; 9 particip.)
Infantil F. (escoles):	2ª MARTA OLIVERAS (7 participants)
Infantil M. (escoles):	1er. ENRIC MORCILLO (6 participants)
Caganus Masculí:	3er. JORDI COMAMALA (29 participants)

3er. CROSS (Les Planes d'Hòstoles) 8/12/91

Benjamí Femení:	3ª ELENA VILA (17 participants)
Aleví Femení:	2ª MARTA VILA (17 participants)
Infantil Femení:	3ª MARTA OLIVERAS (17 participants)

4art. CROSS (Club Natació Olot) 15/12/91

Benjamí Femení:	3ª ELENA VILA (18 participants)
Aleví Femení:	1ª NÚRIA FRIGOLA (C.G. La Garrotxa) - 2ª MARTA VILA (15 participants)
Infantil Femení:	2ª ROSA JOAN (C.G. La Garrotxa) - 3ª MARTA OLIVERAS (14 participants)
Infantil Masculí:	3er. ENRIC MORCILLO (12 participants)

CAMPIONAT PROVINCIAL 19/1/92

Benjamí Femení:	7ª HELENA VILA - 14ª MIREIA TRIAS (C.G. La Garrotxa; 77 participants)
Aleví Femení:	3ª NÚRIA FRIGOLA (C.G. La Garrotxa) - 4ª MARTA VILA (45 participants)
Infantil Femení:	3ª ROSA JOAN (C.G. La Garrotxa) - 13ª ANNI RUIZ (C.G. La Garrotxa) 9ª MARTA OLIVERAS - 22ª BIBIANA TUBERT (C.G. La Garrotxa; 86 participants)
Infantil Masculí:	18è. JOAN FERRÉS (90 participants)

CAMPIONAT DE CATALUNYA (Espluga del Francolí) 9/2/92

Aleví Fem. (clubs):	8ª NÚRIA FRIGOLA (C.G. La Garrotxa; 580 participants)
Aleví F. (escoles):	21ª MARTA VILA (80 participants)
Infantil F. (escoles):	40ª MARTA OLIVERAS (80 participants)
Infantil F. (clubs):	18ª ROSA JOAN (C.G. La Garrotxa) - 61ª ANNI RUIZ (C.G. La Garrotxa) 67ª BIBIANA TUBERT (C.G. La Garrotxa; 80 participants)
Infantil M. (escoles):	68è. JOAN FERRÉS (80 participants)

CLUB ESPORTIU DE PESCA BESALÚ

Resultats de la temporada passada:

CLASSIFICACIONS DE LA LLIGA 1991: 1er. Josep Casals 972 punts
2on. Josep Descamps 872 punts; 3er. Cristino Balateu 728 punts

-Premi al "Millor Ham": Josep Casals, amb 99 peixos.

-Premi a la "Millor Canya": Miquel calvet, amb una carpa de 3,930 kgr

Captures: 853 unitats, repartides així: angules: 14 peces; carpes: 394 peces; barbs: 34 peces; bagres: 410 peces i gardis: 1 peça. La lliga constà d'onze concursos, amb una participació mitjana d'uns 18 participants, experimentant-se una forta davallada respecte d'anys anteriors:

"12 HORES DEL FLUVIÀ": 26 participants, inscrits per parelles.

Parella 1ª: J. Serra i M. Sanchez, amb 43 captures; Parella 2ª: Joan i Josep Tubert, amb un pes global de 8,023 kg; Parella 3ª: J. Alberti i J. Descamps, amb una peça de 0,936 kg.

"EL PETIT PESCADOR": Concurs Infantil

GRUP A: amb 10 partic. 1er. Albert Vergés. - GRUP B: amb 24 partic. 1er. Joaquim Grau.

"XXXV CONCURS DE SANT PRIM":

C. Infantil, amb 30 partic., 1er. Joan Ferrés. C. Social, amb 35 partic. 1er. Jaume Vila.

Fins aquí els resultats de les diferents proves de la passada temporada. Val a dir, també, que entre concurs i concurs es celebraren 2 arrossades i un dinar de germanor entre concursants i simpatitzants. Us recordem que el proper dia 8 de març, a les 11 del matí, a Can Tenes, es celebrarà la reunió anual de Socis, amb els acostumats temes: d'estat de comptes, calendari temporada 1992, llicències de pesca, quotes de soci, precs i preguntes.

CLUB DE BÀSQUET BESALÚ

Resultats Temporada 1991-1992:

1ª VOLTA: Vilarroja - BESALÚ	86-46	2ª VOLTA: BESALÚ - Vilarroja	62-85
La Jonquera - BESALÚ	55-72	BESALÚ - La Jonq.	42-36
BESALÚ - Adepaf	50-56	Adepaf - BESALÚ	71-46
Vergés - BESALÚ	54-51	BESALÚ - Verges	60-72
Blanes - BESALÚ	57-60	BESALÚ - Blanes	41-44
BESALÚ - Torroella	46-50		

CLUB GIMNÀSTIC LA GARROTXA

Atletisme

Les atletes del "Club Gimnàstic La Garrotxa", van començar la temporada participant en la cursa popular de les Fires de Sant Lluç d'Olot. Aquesta cursa té un recorregut de 10 Km.

-Categoria aleví femení: 1ª Núria Frigola i Torrent.

I CROSS ESCOLAR DE LA GARROTXA (Col.legi COR DE MARIA D'OLOT)

Benjamí Femení (800m.)	18 particip.	8ª ESTER ORTIZ I PERRAMONT; 13ª ANNA JUAN I COMPTA
Aleví Femení (1.100 m.)	15 particip.	1ª NÚRIA FRIGOLA I TORRENT
Infantil Femení (1.400 m.)	16 particip.	3ª ROSA JUAN I COMPTA; 4ª ANNI RUIZ I GARCIA 8ª C. AREVALILLO I BERNAL; 11ª B. TUBERT I MARTINEZ

II CROSS ESCOLAR DE LA GARROTXA (Col.legi VERNALLAT, Vall de Bas)

Benjamí Femení	13 participants (categ. oberta)	1ª MIREIA TRIES
Aleví Femení	19 participants (categ. oberta)	1ª NÚRIA FRIGOLA
Infantil Femení	9 participants (categ. oberta)	1ª ROSA JUAN; 2ª ANNI RUIZ 3ª BIBIANA TUBERT

III CROSS ESCOLAR DE LA GARROTXA (Col.legi SANT CRISTÒFOL - Les Planes d'Hòstoles)

Benjamí Femení	17 participants	4ª MIREIA TRIES
Aleví Femení	17 participants	1ª NÚRIA FRIGOLA
Infantil Femení	17 participants	1ª ROSA JUAN; 5ª ANNI RUIZ

IV CROSS ESCOLAR DE LA GARROTXA (CLUB NATACIÓ OLOT)

Benjamí Femení	18 participants	4ª REBECA AREVADILLO; 5ª MIREIA TRIES
Aleví Femení	15 participants	1ª NÚRIA FRIGOLA
Infantil Femení	14 participants	1ª ROSA JUAN; 7ª ANNI RUIZ; 9ª BIBIANA TUBERT; 11ª CRIS. AREVALILLO

En el Campionat Provincial van aconseguir els següents resultats en categoria oberta:

Benjamí Femení:	1ª MIREIA TRIES	Infantil Femení:	2ª ROSA JUAN; ANNI RUIZ
Aleví Femení:	2ª NÚRIA FRIGOLA		10ª BIBIANA TUBERT

Quatre atletes del Club es van classificar per anar als Campionats de Catalunya que es van fer a Poblet (Tarragona), i van obtenir les següents classificacions:

Aleví Femení	122 participants (categ. oberta)	8ª NÚRIA FRIGOLA
Infantil Femení	138 participants (categ. oberta)	18ª ROSA JUAN; 61ª ANNI RUIZ; 68ª BIBIANA TUBERT

Encara queden moltes proves d'atletisme. Desitgem a les atletes que tinguin molta sort i que els hi vagi molt bé.

CAMPIONAT DE NADAL DE PING-PONG

Aquest any vàrem pensar de tornar a fer una cosa diferent. Amb l'envelat que l'Ajuntament va instal·lar al servei de tots, vàrem aprofitar per organitzar un campionat de ping-pong en dues categories: fins a 8è de bàsica i una altra a partir d'aquí. Degut als molts actes que relalitzaven les associacions, no vàrem tenir prou temps per acabar aquest torneig durant les vacances de Nadal. Així, la cosa es va anar ajornant fins el dia 8 de febrer, en que disputàrem la final i al tercer i quart lloc dels sèniors. Els més petits ja havien acabat molts dies abans. Hi ha hagut força participació en ambdues categories, essent 14 participants a la categoria júnior i 17 a la categoria sènior. Els quatre primers llocs de cada categoria han estat els que segueixen:

Sènior: 1.- ERNEST BASSOLS; 2.- RICARD SERRA; 3.- JORDI SALA; 4.- ANTON FEU.

Júnior: 1.- J. GARCIA (Banyoles); 2.- XAVIER SALA; 3.- ESTANIS SARQUELLA I 4.- JORDI BLAZQUEZ.

CENTRE EXCURSIONISTA BESALÚ - ACTIVITATS SECCIÓ ESQUÍ TEMPORADA 91/92

GENER: 25 i 26, Sortida a Andorra. FEBRER: 2, 9, 16, 23, Curset a La Molina. MARÇ: 1, Finalització Curset a La Molina; 8, Cursa Social per a tothom a La Molina. SETMANA SANTA: Sortida als ALPS.
MAIG: Sopar Social amb repartiment de copes i medalles als participants del Social.

HOMENOTS

-Gràcies per haver vingut a veure el partit.
-Vosaltres ho guanyeu tot.

Corria l'any 1976, i unes paraules semblants a aquestes es varen poder sentir al camp del Santiago Bernabeu el dia que els juvenils del Barça guanyaven la primera Copa del Rei després que havien aconseguit emportar-se la Copa del Generalísimo per tres anys consecutius. Qui parlava en català amb el Rei Joan Carles, que li va respondre en el mateix idioma, era el capità de l'equip, en Pere Gratacós i Boix.

Avui els redactors de TALLAFERRO som a casa dels seus pares, al barri de Can Camps. Puntuals a la cita, ell i la seva esposa, l'Assumpció, arriben i comencem la xerrada. Tot primer fem un ràpid repàs als seus orígens: va néixer el 14 de febrer de 1958 a Sant Ferriol, és el més petit de quatre germans (en Miquel, en Delfi i en Martí), fills d'en Cinto i l'Enriqueta. Per cert que tots quatre s'han dedicat al futbol. Es planteja una petita discussió sobre d'on els ve aquesta afició. Pel que sembla, els ve de la seva mare, que sol defensar-se molt bé amb la pilota quan juga amb els seus néts.

Continuant amb la petita biografia, hem de dir que quan en Pere tenia un any i mig van venir a viure a Can Cargol (al carrer Major de Besalú), després a Can Llançà i quan en tenia dotze van instal·lar-se a on ara hi viuen encara els seus pares.

-Quins records guardes de la teva infantesa?

Molts, quan tenia cinc o sis anys, els meus pares no em deixaven estar sol a casa; llavors havia de sortir amb els meus germans, que són força més grans que jo i que em feien enfadar tot dient-me "petit". Jugàvem al Prat a "palomato" i a futbol. Fins a quart de batxiller anava a l'escola de besalú. El cinquè ja el vaig fer a Banyoles. També recordo, com a anècdota, la meua breu incursió al món del teatre: de l'antic hospital de sant Julià, llavors en dèiem "Hogar Parroquial". Doncs bé. Allà, una colla d'incondicionals del teatre (l'Ernest i en Josep M^a, en Silvestre...) hi solien fer les seves improvisacions que acabaven sempre amb "La Corrida". A mi em volien fer pujar a un cavall de cartó per interpretar el General Bum-Bum. Em vaig posar a plorar i a dir que no, fins que el paper el va fer en Josep Celso. També recordo com en Grèbol interpretava, a "Les deu noies per casar", el paper de la que s'havia de casar. També fèiem la processó petita dels Dolors (una paròdia que fèiem després de celebrar la grossa): abans però, resàvem molt perquè no plogués.

-De quina manera vares entrar al món del futbol?

Ja quan estava aquí a Besalú, en Silvestre Oliveras es cuidava d'entrenar a futbol als petits i en Josep Fauró als més grans. Jo vaig passar per tots dos, i entre tots dos em varen animar a anar a Barcelona a fer proves. Un entrenador de Barcelona, en Laureano Ruiz, em va venir a veure a Besalú i li vaig agradar. Als quinze anys ja em fitxava l'equip de juvenils del Barcelona. Però abans vaig haver de convèncer als meus pares, que no volien que marxés. Els meus germans, en canvi, hi estaven d'acord.

-Vares anar a una escola de futbol?

No. Llavors no existia una escola tal com ara tenen les joves promeses del Barça. Vivia amb la família Fauró, que em tractava com a un fill. Mentre, jo alternava l'esport amb els estudis: vaig acabar Magisteri, i em vaig llicenciar en Geografia i Història. Això sí, em donaven beques, i a canvi m'exigien que portés bones notes. Recordo que quan vaig fer COU em varen concedir una beca de 24.000 pessetes per a llibres que ni tan sols no sabia com gastar-me-les.

-Em pots detallar en quins equips vares anar jugant en els següents anys?

En resum: temporada 77/78, Barça amateur; 78/79 Barça Atlètic; 79/80, cessió al Valladolid; 80/83, reclamat novament pel Barça Atlètic; 83/85, Osasuna. Del 1985 fins ara, al Figueres.

-En quins d'aquests equips has estat més a gust?

Depèn dels moments. En general, en tots m'hi he sentit força bé. Dels inicis, amb el Besalú, en guardo molt bon record. Al Barcelona Atlètic tots erem de la mateixa edat. Hi havia molt bon ambient. A Valladolid també m'hi vaig sentir bé. En canvi, de la meua estada a Pamplona no en guardo tants bons records, principalment per raons esportives.

-Com veus el futbol d'aficionats, i concretament el de Besalú?

Per jugar en aquestes categories s'ha de tenir molta moral, s'ha de jugar només per divertir-te; ni tan sols et paguen les despeses. Per altra banda no et poden exigir gaire res. En relació amb el Besalú, et puc dir que l'any passat el vaig seguir força. Per altra banda sempre me'n informo a través dels diaris i del meu pare, que n'és soci. Aquest any no l'he vist jugar, però pel que sé, pot fer una bona campanya: pot quedar entre els tres primers. És important que la majoria de la plantilla sigui de Besalú.

-I tú, no n'ets de soci?

Sí. Sóc soci honorífic, però pagant, eh! I molt a gust que ho faig. M'agraden aquests tipus d'activitats, i hem de col·laborar-hi una mica tots.

-Acabes de dir que és interessant que els jugadors siguin de Besalú. No es podria aplicar la mateixa teoria als equips grans i afirmar que haurien d'aprofitar més la pedrera i comprar menys forasters?

És tota una altra filosofia. Els equips grans són una empresa. El soci vol resultats, a canvi de pagar. La pedrera del Barça, per exemple, serveix a vegades més per alimentar altres equips que el seu propi.

-En cas que en tinguessis, deixaries als teus fills que seguisin una carrera com la teua?

Jo no els donaria cap pilota -intervé la seva dona. Si ells en tinguessin ganes -respón en Pere-, no m'importaria que seguisin aquest camí. Principalment perquè ara la Masia funciona com una autèntica escola de futbol (amb els seus professors particulars, la biblioteca, la cuina, etc), i també perquè la meua experiència em diu que jo mateix tornaria a fer el camí que he fet. T'ensenyen a espavilar-te. De veritat que

no em puc queixar.

La intervenció de l'Assumpció, que, igual que en Cinto i l'Enriqueta, participa activament en l'entrevista, ens fa pensar que hem de fer un parèntesi per presentar-la a tots els lectors. Es diu Assumpció Aurich, és de Banyoles, exerceix com a professora de Ciències Naturals a l'Institut de Cassà. Es varen casar a l'església de Sant Pere de Besalú el 5 d'octubre de 1981, un dilluns a les set del vespre. Entre tots dos ens expliquen que en Pere el dia abans encara era a Madrid, jugant el partit de la jornada, i que el dimecres següent ja en tenia un altre. El dia del casament varen anar a Barcelona a dormir, i el dimarts, ella a la Facultat i ell a l'entrenament. Per altra banda, la frase en què l'Assumpció afirma que no els donaria una pilota als seus fills, ens dona peu a demanar-li que sigui més explícita, i que ens digui si realment és dura la vida de la dona d'un futbolista professional.

Depèn de com t'ho agafis. De totes maneres, quan vàrem començar a sortir ja ho era de futbolista. He après a conviure amb aquesta professió. Per altra banda a vegades penso que no sé com ho farem per adaptar-nos a un horari i més... "normal" quan ja no

tingui els caps de setmana ocupats. El cas és que ara no la pots fer una vida normal. El cap de setmana no pots sortir. Quan ho podem fer és al diumenge a la nit o al dilluns a la tarda. Aquesta seria la part negativa. L'aspecte positiu d'aquests horaris és que tens més llibertat de moviments i pots sortir amb les amigues de soltera, per exemple. Com que jo m'he sentit sempre independent i lliure, no em costa massa fer aquesta adaptació.

-Quan ho passo més malament -continua dient l'Assumpció- és quan no el convoquen, o quan ha fallat o el partit no li ha sortit bé. Moltes decisions no depenen d'ell, sino de l'entrenador. La seva és una professió molt especial. Són 22 jugadors que opten per a 11 llocs. En realitat és com si estigués fent oposicions continuament. També pateixo perquè li puguin fer mal

-Vas a veure els partits?

Ara ja no hi vaig. Abans sí que hi anava. També hi solo anar a principi de temporada, quan fa bon temps. En realitat, a mi mai no m'ha agradat el futbol. Si hi vaig és per ell. Quan no hi vaig, aprofito per fer alguna cosa a casa. El cert és que al camp ho passo malament, pateixo per ell i em poso molt nerviosa.

-Es lliga essent un personatge famós?

El cas és que hi ha més possibilitats de fer-ho -ens respón en Pere-. La gent et mira d'una altra manera. Però jo no tenia temps de lligar. Quan anava a buscar-lo -tercereja, oportuna, l'Assumpció- a la

sortida dels partits, podia veure un munt de noies que envoltaven als jugadors. Ara, al Figueres, també n'hi ha de noies interessades pel futbol.

-Què és una concentració esportiva, i per què es fa? *Es fa precisament perquè ens "concentrem" i pensem només en el futbol, per bé que nosaltres, a vegades parlem de tot menys de futbol. Juguem a la butifarra, llegim,... Aquestes concentracions hi ha equips que les fan abans i després del partit. Nosaltres només les fem un dia abans. Sembla que també ens volen veure lluny de les nostres dones.*

-Aquí l'Assumpció ens comenta que, quan van a Andorra a jugar, per exemple, ella s'ha d'allotjar en un altre hotel i només es poden veure mitja hora per passejar. Ens diu que creu que també volen separar els jugadors de la família perquè almenys una nit dormin bé, sense sentir els sorolls que poden fer els fills.

-Els àrbitres sempre tenen la culpa?

Quan perdem, sí -respón, rient, en Pere-. No sempre tenen la culpa, però nosaltres no sabem ser prou imparcials al jutjar-nos a nosaltres mateixos, i hem de buscar algun culpable. En tot cas, poden molt bé fer decantar un partit.

Record del partit homenatge a en Miquel, el germà d'en Pere, que es va jugar a Besalú amb el Barça Atlètic.

-Et consideres un jugador problemàtic?

Et refereixes a expulsions i coses així, no? No. De fet no he tingut problemes fins fa dos anys, amb el Figueres, quan em varen expulsar per primer cop. Després m'ha tornat a passar dues vegades més. En aquests casos em venen ganes de retirar-me; però se'm passa la rabieta aviat i tot torna a ser igual.

-Quins han estat els moments més emocionants de la teva vida

futbolística? *Quan he ajudat a aconseguir coses al meu equip: el campionat d'Espanya de juvenils, l'ascens del Barça Atlètic a segona A, l'ascens del Valladolid a 1ª, l'ascens del Figueres a 2ª A.*

-Hi ha bon companyerisme al futbol professional?

Depèn de l'equip. El Figueres és dels millors en aquest sentit. Tinc companys quan som a dins i també quan som a fora del camp.

Pel fet de ser professional, et sols despreocupar dels companys. A l'equip empordanès això no passa. De totes maneres els entrenaments són durs en el sentit que tots ens hem de guanyar el lloc, lluitant contra els nostres companys.

Ens estem continuament jugant la renovació.

-Gràcies, Pere, en nom de tots els lectors de TALLAFERRO, per aquest temps que ens has dedicat. Et desitgem que continuïs tenint sort. Gràcies també a l'Assumpció i a tota la família, que oportunament heu intervingut en aquesta simpàtica conversa.

RÀDIO BESALÚ

PROGRAMACIÓ - 107.2 FM:

DIVENDRES:

- 7 a 8: SO XIRUC. Pere Ventura.
  - 8 a 10: FÓRA D'ÒRBITA. Miquel Riu.
  - 10 a 11: FERROCOLAT. Jesús Banal.
- Conexió amb Ràdio Olot. A cada hora les notícies de Catalunya Ràdio.

DISSABTE:

- 10 a 12: RESACA. Ferran Cuevas i Jordi Pujolar.
  - 12 a 13: GOOD MORNING, VIETNAM!. Jordi Vaquero.
  - 13 a 14: EL DRET A OPINAR. Marc López i Esteve Vilar.
  - 14 a 15: FREQUÈNCIA PIRATA. Vicens Bosch.
  - 15 a 16: GOTA A GOTA. Joan "Zafont".
  - 16 a 18: ROCKAPOPOP. Xavier Roca.
  - 18 a 19: ENTRE COMETES. Martí Gironell.
  - 18 a 20: CORROSSIÓ CEREBRAL. Lluís Torrent.
  - 20 a 22: INDECÍS. Cristina López, Irene Roura, Georgina Sarquella i David Bausó.
- Conexió amb Ràdio Olot. A cada hora les notícies de Catalunya Ràdio.

DIUMENGE:

- 10 a 11: ESCOLTEM SARDANES. Francesc Grau i Josep Abuín.
- Conexió amb Ràdio Olot.

INFORMACIÓ:

Ei amics oients!! Dues bones notícies de Ràdio Besalú. La primera, d'aquí a poques setmanes tindrem a la nostra emissora uns quants programes nous, entre ells, un espai per a la música clàssica i un altre fet pels amics del Centre Excursionista..., i molts més que ja descobrireu. La segona és que tenim una cònsola nova de trinca, amb la qual la qualitat de tots els programes ha millorat notablement, el so ratlla la perfecció... us seguirem informant!!

La Junta.

ÉS DE TOTS

Són forces les persones que escolten cada cap de setmana la nostre emissora municipal. Després fan algun comentari, quasibé mai satisfactori, i punt; a esperar el pròxim dia d'emissió. les crítiques més freqüents són: que hi ha massa programes de música, que els locutors no ho fan prou bé, que la música que es posa és sempre la mateixa i no és al gust de tothom, etc. Em sembla molt just que la gent critiqui allò que **és de tots**, però aquest fet, perquè és de tots, penso que no s'haurien de limitar a criticar, sinó que haurien de col.laborar (això ja és més difícil). La Ràdio no és exclusivament per a la gent jove, sinó que és per tothom. Amb això vull dir que totes aquelles persones que no es considerin joves i que vulguin fer un programa a la nostra emissora, poden fer-ho. És més: us convidem a fer-ho.

No es tracta tampoc que alguns locutors deixin de fer ràdio perquè uns altres en puguin fer: simplement amb una ampliació d'hores d'emissió estem al cap del carrer. La ràdio, ben utilitzada, pot ser un element difusor de cultura i, al mateix temps, un element de distracció per moltes persones (les que fan ràdio i les que l'escolten). Però si no sabem trobar-li aquesta funció, la ràdio pot esdevenir una font de malgastament de diners. Sóc prou optimista com per pensar que Ràdio Besalú pot tirar endavant però, és indispensable el suport i l'ajuda de tots els convilatans.

Només em resta animar-vos a col.laborar més amb la nostra emissora. Com ho podeu fer? Molt senzill; poseu-vos d'acord un grup d'amics o veïns (...), treballeu una idea i ens la comuniqueu; la resta ja és cosa nostra. També podeu col.laborar econòmicament, fent-vos socis. Bé crec que m'he allargat massa. No sé si amb aquestes línies hauré convençut algú; aneu saber...

Marc López Alabert

llibreria
Capellades

Papereria - Impremta
Objectes escriptori
Joguines

Av. President Companys, 5 - Tel. 59 07 90 - BESALÚ

NATACIÓ

L'IMMA JUANOLA, CAMPIONA D'ESPANYA.

L'edifici del Club Natació Olot estava ple de gom a gom. Hi havia una absoluta concentració i un gran silenci, fins que el xiulet de l'àrbitre va posar en funcionament les vuit nedadores que optaven al triomf en els 100 m. papallona. Les grades vibraven amb els crits d'ànims dels acompanyants. Tothom cridava per igual, però un petit grup destacava de la multitud, un grup que animava a l'Imma, la nedadora del Besalú, que en aquell moment saltava a l'aigua.

Els primers vint-i-cinc metres no van ser gaire bons, va sortir quarta i anava una mica separada de les altres. La lluita era difícil però va fer dues piscines més en aquesta posició. La gent continuava animant quan, de sobte, en el viratge de la quarta i última piscina, l'Imma va aixecar la vista, va agafar aire i, amb el cop de geni que la caracteritza, va posar el cap dins l'aigua per a no treure'l fins arribar a la fi. Va ser llavors quan la gent va haver d'obrir els ulls, picar de mans i aclamar a la gran campiona que havia aconseguit, junt amb una altra nedadora del C.N. Palma arribar la primera!

Ella, l'Imma, ara té 13 anys, fa 7è. d'EGB a l'escola Llar d'Olot, des dels 5 anys practica la natació, i amb tant poc temps ja és una campiona. La seva vida, des de fa uns anys està vinculada a aquest món i, esforç rera esforç, ha aconseguit el primer títol estatal per al Besalú i ens ha sorprès a tots amb una marca que molts dels que ens dediquem a aquest esport voldríem poder fer. Per això hem volgut fer-li unes preguntes, per a saber més coses d'una noia que ha pogut arribar tant lluny.

-Imma, quan fa que entrenes a Olot?

Amb aquest ja fa dos anys que sóc allà.

-Quantes hores entrenes al dia?

Fem diferents torns d'entrenament, de 7 a 9 del matí i de 2/4 de dues a 2/4 de tres entrenem a l'aigua, i de 2/4 d'una a 2/4 de dues fem gimnàstica; fem, normalment, uns 6.000-7.000 m. diaris.

-Com et va l'escola a Olot?

Mira, de moment bé, tot i que, al ser només 21 nens que entrenem i seguim el ritme de l'escola, a vegades ens posen alguns entrebancs.

-I del teu entrenador a Olot, en Leo, què en penses?

M'agrada molt, és molt competent i porta el nostre nivell molt ben controlat. És un bon entrenador, tot i que a l'acabar la prova el dia dels campionats, que vaig quedar primera, com un entrenador exigent, abans de felicitar-me va dir-me errors que havia comès.

-Com pots explicar que dues setmanes abans, als campionats de Catalunya quedéssis quarta amb una marca de 1'12"03 i llavors, el diumenge, als campionats d'Espanya assolíssis el 1er. lloc fent 1'10"94? Tot i que jo tampoc m'ho esperava, crec que va ser perquè als de Catalunya vaig nedar a la sèrie dolenta per problemes d'organització i no vaig estar prou pressionada per a fer bon temps, tot i així, les marques de les que van quedar davant meu sols variaven en centèssimes.

-Què se sent havent arribat a Campiona d'Espanya?

Estic molt contenta, amb molta il·lusió. No m'esperava arribar tant lluny.

-I què pensaves mentre estaves nedant? No pensava en res més que en no treure el cap de l'aigua, anar sense respirar fins arribar als 100 m. Tot i així crec que la ràbia que portava dintre em va ajudar a arribar.

-On vols arribar, ara que ja ets tant amunt? Desitjo arribar més lluny, com tothom, a la selecció espanyola, però no crec que pugui, tot i que ho intentaré.

-Aquí ja hi has arribat i n'estic segura que pots arribar molt més lluny si t'ho proposes. El teu hobby? Menjar.

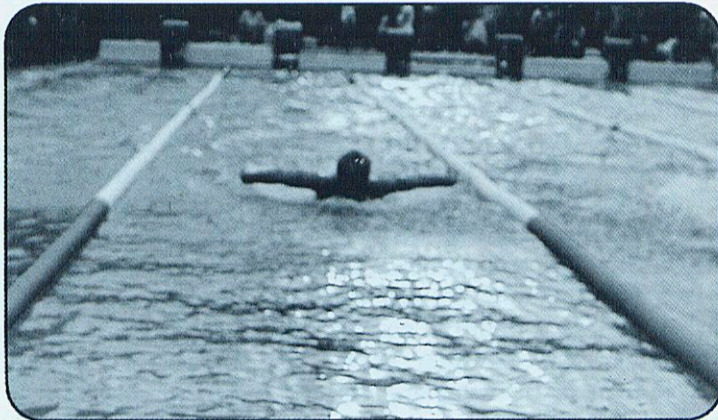
-El teu plat preferit? Bistec amb patates.

-Un desig. Poder aprovar totes les assignatures, sobretot les "mates".

-Alguna cosa que t'empipi una mica de la natació. Cada vegada que m'engreixo una mica més del compte (1/2 kg ó 1 kg), el meu entrenador em fa fer 800 metres (32 piscines) "a tope".

-Ho entenem, evidentment el que has aconseguit ha de portar moltes hores de sacrifici al darrera.

Imma, en nom del Besalú, C.N. i molt sincerament, gràcies.

EL BESALÚ CLUB NATACIÓ, EL DISSABTE 29 DE FEBRER, VA FER UNA FESTA D'HOMENATGE A LA NEDADORA IMMA JUANOLA I ARGENTE. L'IMMA PER PRIMERA VEGADA EN LA HISTÒRIA DEL CLUB NATACIÓ, ASSOLIA EL PRIMER LLOC EN ELS CAMPIONATS D'ESPANYA A LA DISTÀNCIA DE 100 M. PAPALLONA, AMB UN TEMPS DE 1 MINUT 10 SEGONS 94 CENTÈSSIMES. A LA FESTA HI HAN ESTAT CONVIDATS ELS NEDADORS I SOCIS DEL CLUB. L'AJUNTAMENT DE LA VILA A FET DONACIÓ A L'IMMA D'UNA PLACA.

CARTES AL DIRECTOR

EN EL TRASPÀS DE MOSSÉN LLUÍS VILÀ I CANAL, DE LA CASA MISSIÓ

I) INTERROGACIÓ RESIGNADA:

-Jo no us comprenc, Senyor, mes perdoneu-me, pel destí que a cada home li heu fixat.
Jo no us entenc, Senyor, tan sols doneu-me un raig de llum del feix del vostre ESCLAT!

-Vós sou la Llum, Senyor, i el SOL del dia, lluny és de Vós la fosca i negra nit.
Mes, deixeu-me tenir la gosadia de dir-vos el que tinc a dins el pit.

-Per què, Senyor, perquè des de l'altura heu decretat la mort del meu germà?; per a ell no era encara PREMATURA l'hora decisiva de marxar?.

-És humà, O Senyor, el meu criteri, i mesquina la meva facultat.
Féu que accepti, Senyor, el vostre misteri, i em subjecti a la vostra voluntat.

II) DIÀLEG AMB MN. LLUÍS:

-Ens has deixat, amic, i ets amb el Pare i tens amb Ell el Goig, la Pau, la Llum.
D'aquest món tenebrós no enveges ara ni el seu goig, ni el seu bleix, ni el seu perfum.

-Ets al cel, bon amic, tens la gaubança del Regne que tu havies predicat.
Mes, sentim el dolor i l'enyorança de no tenir-te ja al nostre costat.

-Ets al cel, ets amb Déu, company i Mestre, que a la terra has guiat a tant jovent;
prega Déu que despertí una mà destra que segueixi el teu camí, amb cor content.

III) SÚPLICA:

-I a tots els que vivim en la desferra, d'aquest món que has deixat. Ja ets al cel, ajudan's a tocar de peus a terra i fer del nostre Déu el GRAN ANHEL!

Mn. Lluís Fluvià (Missioner Diocessà)

NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

- 1.- Sólo te ofrezco vivir - CARLOS MATA
- 2.- El més gran dels pecadors - SAU
- 3.- Sirena - TOMEU PENYA
- 4.- Magic & Lost - LOU REED

- 5.- Somnis de carrer Girona 83/87 - SOPA DE CABRA
- 6.- Ante todo: mucha calma - SINIESTRO TOTAL
- 7.- Wet wet wet - HIP ON THE HAPPY SIDE

...SOMRIU I DIU QUE NO TÉ PRESSA...

El dia 6 de febrer sortia al mercat "Somnis de carrer, Girona 83-87", el darrer disc de Sopa de Cabra, per la productora de l'ex-guitarrista de El Último de la Fila, Marc Grau, Salseta Discos. Segons en Gerard Quintana, aquest elepé no se l'ha de considerar com a un nou llarga durada, sinó que és un disc que tenien pendent amb ells mateixos i amb el seu públic. L'esmentat treball fa molts anys, com queda palès en el títol, que va ésser creat, tant temps que ni els Sopa s'imaginaven la sensació que causarien, ni tan sols tenien les idees massa clares, i és que, com ja sabeu, les deu cançons que conté l'elepé, vuit en català, una en castellà i una en anglès, són un recull de cançons de Sopa de Cabra de la seva primera època, ja que els temes que coneixem daten del '89 cap aquí, més concretament del vint-i-tres d'abril del 1989 quan van editar "L'Empordà". Tots aquests anys han servit perquè els autors del carrer dels torrats anessin polint el seu estil fins arribar al so que ara els caracteritza, el que passa és que allò que un dia va començar com un rumor, esdevindrà realitat ben aviat: els Sopa de Cabra, finalment, enregistraran un LP cantant en castellà. Estic segur que aquest fet pels qui fins ara es consideraven acèrrims seguidors de la formació gironina és una de les desgràcies més grans que els podia passar. He sentit arguments a favor i en contra d'aquesta resolució que han obtat per prendre els Sopa de Cabra però, sobretot, els que hi van en contra, que són una majoria, els titllen de tot i més, a més la cosa no queda aquí, els deixen de tots colors. Curiosament, la gent que es comporta d'aquesta manera es creuen ésser seguidors d'aquest grup. Sense voler ofendre ningú però, tot bon seguidor de la música dels seus ídols, primer ha de conèixer el grup. Ja fa temps que cantaven peces en castellà, a més, és una cosa que han anat introduint a tots els llarga durada, i segona, si realment el que els agrada és la música i el que amb aquelles melodies senten, què us ha d'importar que les lletres siguin en castellà, anglès, swahiti o català? Només se m'acut pensar una cosa... o dues: o tant us fa la música, i per tant no hi enteneu massa res (de música), tot i que tothom és lliure d'escoltar el que vulgui, o realment us tanqueu en banda i no accepteu que el vostre grup predilecte eixampli fronteres i mercats. Són un pel egoistes, no?? Plantejeu-vos-ho abans de posar-los la corda al coll, d'acord??

Martí Gironell i Gamero

J. Juanola S.L.
I N S T A L - L A D O R S

ELECTRICITAT INDUSTRIAL I DOMÈSTICA
FONTANERIA
CALEFACCIÓ

Grup del Mont, 59 - 17850 BESALÚ - Tels. 59 02 90 i 59 02 54

IMATGES DE LES FESTES D'HIVERN

ELS DIMONIS DE 8è.
INTENTANT FER CALERONS.

ELS PETITS DE L'ESCOLA
TAMBÉ FAN ELS SEUS PASTORETS.

TREIEU-VOS EL BARRET.
ÉS LA MILLOR AGRUPACIÓ TEATRAL DE...
BESALÚ.

ESPECIALITATS:

CALAMARS A LA ROMANA
PASTÍS DE FORMATGE

C/. Ganganell, 38 - Tels. 59 12 33 - 59 00 41 (part.) - 17850 BESALÚ (Girona)

COL.LABORACIONS

GERMANDAT DE DONADORS DE SANG

"Un dia de sol i d'il.lusió"

Benvolguts amics:

Com ja tots sabeu, el propassat primer de febrer va haver-hi una nova extracció de sang. Es varen recollir 182 bosses de sang; exactament les mateixes que el febrer de l'any passat.

En el meu interior, com a delegat de la Germandat, a les vigílies de l'extracció, demanava dues coses: la primera, un dia de sol; la segona, una diada d'il.lusió. La primera petició es va acomplir totalment: fou un gran dia de sol. I demanava el sol perquè a la gent, amb un dia brillant i bonic, no els hi fés mandra sortir a regalar la seva bossa de sang. Més tard he pensat que jo era un home de poca fe, perquè dubtava que si fés massa fred els donants no vindrien, i els donants, els nostres donants no fallen mai. Per què doncs, aquell dubte?

La segona petició era una diada d'il.lusió, i aquesta secreta il.lusió era assolir la fita de les 200 donacions, fer 200 bosses de sang, 200 bosses d'il.lusions per a qui tant necessita la sang. No varem assolir aquesta fita, i quan vam acabar la diada, en Manel i l'Anna, el doctor i la doctora que teníem a l'extracció, al veure en el meu rostre com una mena de pena per no haver arribat a les 200 bosses, van dir-me que quan en una població com la nostra s'arriba a unes xifres així, el més difícil no és augmentar en nombre de bosses, sinó ja mantenir aquests nivells sense minvar gens.

Han passat una colla de dies, he tingut temps per reflexionar i, realment, he de dir que tots vàreu portar-vos amb aquesta característica abnegació tan vostra, amb aquesta generositat sense límits, amb aquest altruisme i civisme que denota, sens cap dubte, el saber donar-vos regularment, aquest fet de voler compartir amb qui la necessita, la vostra pròpia sang és un signe que ens demostra que la nostra Vila és viva, que sap vibrar, que sap donar-se, compartir la germanor, i això, amics, és esperançador per a tots.

És una diada d'extracció a la nostra Vila es viuen unes vicissituds tant magnífiques que és molt difícil poder-les expressar amb simples paraules. En tot cas, hauria d'ésser una ploma experta, i no és pas aquest el meu cas. Malgrat tot, no puc pas deixar de recordar-ne unes quantes: des de la dona que aconseguí que una companya de treball vingui per primera vegada amb la condició de que la vagi a buscar, i vénen totes dues, des d'una persona que, amb la cama enguixada, vé a donar sang -no van poder treure'n-hi d'una família que vé a donar sang i al cap d'una estona torna amb nous donants, i aquella altra persona que vé a donar sang i et diu d'anar a buscar aquell que està a punt, però no s'acaba de decidir. Va venir aquesta altra persona per primera vegada, i tornarà. De la quantitat de persones que a les vigílies ja m'havien dit que no podrien venir per diverses causes, i voldria recordar-me'n de cent-i-una anècdotes, totes verídiques, i saber expressar-les com cal.

Aquí sí que hi ha un caliu humà, una conscienciació perfecta, una entrega total. Totes les que vénen són unes persones dignes de tenir-se en compte.

I reflexionant fredament, amb números, amb estadístiques, podríem dir que sí vàrem assolir la fita de les 200 donacions, perquè van venir al lloc de donació 31 persones a les que, per diferents raons, no se'ls pogué fer l'extracció. Però, tot i aquestes xifres, amics, hem de continuar lluitant. Sé que ho fareu, sé que m'ajudareu. Hem d'aconseguir les 200 bosses reals de sang i més encara, perquè amb vosaltres, amics, tot és possible. Amics: gràcies, una vegada més, per tot el que feu i sabeu fer tant i tant bé. Sols em resta dir-vos que, com sempre, estic a la vostra disposició per tot el que vos faci falta.

Joan "Zafont" (Delegat de la Germandat a Besalú)

PARRÒQUIA DE BESALÚ

CONFERÈNCIES QUARESMAIS (sobre temes de reflexió cristiana)

9 DE MARÇ	Reportatge sobre la pelegrinació a Fàtima amb el títol "De Besalú a Fàtima" (Audiovisual).
16 DE MARÇ	Sexualitat i Vida Cristiana, a càrrec de Josep Cornellà, doctor en pediatria.
23 DE MARÇ	El Món de les Sectes. Les actituds sectàries a càrrec de Mn. Joan Carreras, rector de Maià de Montcal.
29 DE MARÇ	a 2/4 de 5, Via Crucis, i seguidament, Missa Concelebrada. Basilica de Palera. Arxiprestat del Mont, 1992.
30 DE MARÇ	L'Església i el Món del Treball, a càrrec de Mn. Emili Montal, rector de Sant Esteve d'Olot.

Les conferències tindran lloc a 2/4 de 10 de la nit, als locals parroquials (baixos de la rectoria).

EL NYAP DE CLEMBUTEROL

JOSEP GUIX - El clembuterol és una substància hormonal que dóna consistència i volum a la musculatura (recordem que és el mateix producte que prenia Ben Johnson, velocista canadenc desqualificat a les Olimpíades de Seül) i que en dosis de 0,5 grs. és suficient per amanir 1.000 quilos de pinso; el productor ramader es treu una propina d'unes 25.000 ptes. per animal, i el producte, tot i essent il·legal, corre com la droga. Aviat s'enten que "l'ocasió fa el lladre"...

ELS CONTROLS - El control dels animals a Catalunya és responsabilitat íntegrament de la Generalitat, que el reparteix en dues Conselleries: *Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca*: té sota la seva responsabilitat el control dels animals vius. Els ramaders han de disposar d'unes guies ramaderes (fitxes de control) per transportar o desplaçar el bestiar. Aquestes guies han d'anar signades pels veterinaris del DARP que teòricament supervisen la granja. *Departament de Sanitat*: es responsabilitza dels animals morts. El Departament té veterinaris a totes les comarques per controlar l'estat de les canals d'animals sacrificats, i la posterior manipulació fins que arriben al consumidor. Per altra part, cada escorxador disposa d'un servei de veterinaris que han de fer complir la normativa vigent en matèria de sanitat.

EL DESCONTROL - Antonio Borregon, President del Col·legi de Veterinaris, va dir a Reus (en el si d'unes jornades sobre Salut Pública i Veterinària): "És intolerable que hi hagi ramaders que s'emparin en la passivitat i el descontrol de l'Administració sobre el control del clembuterol, i és possible que hi hagi directius dels Departaments de la Generalitat que ho toleren sense posar-hi mà."

ELS PERJUDICATS - Els majors perjudicats recauen (com sempre) sobre l'Empresa Familiar Agrària, que veu com el preu dels vedells ha baixat un 30% els darrers dies i com els mercats són totalment embussats, no tenint possibilitat de vendre cap animal. L'Empresa Familiar, que sempre ha fet les coses ben fetes, que té una producció ramadera lligada a la terra (alimenta el bestiar amb productes que treu de la finca), i que torna els fems i purins dels animals a la terra mantenint així un veritable equilibri ecològic, ben al contrari de les macro-granges, que alimenten el bestiar amb pinsos i productes procedents de l'exterior, que no saben on abocar els fems i purins, i que sovint són els responsables dels problemes que té plantejat el sector ramader.

SOLUCIONS - Que s'apliqui d'una vegada la legislació vigent, que s'instrumentin sistemes legals per lligar l'explotació de vedells a la terra, s'ha d'aplicar la fórmula granja amb explotació agrícola, i que els productors ramaders s'agrupin i formin marques de qualitat de la carn a partir de sistemes d'explotació i/o de races seleccionades, per exemple que les carnisseries tinguin filets de vedella "Bruna del Pirineu" i que, *sobretot, els consumidors exigeixin als carnisseres vedella de qualitat, que en preguntin la procedència i que entenguin d'una vegada que la carn vermella és l'autèntica i la més natural.*

"Gentil, el fill del Comte Tallaferro, es trobava fent guàrdia al castell de Rià quan -encuriós pels relats sobre les fades del Canigó- abandonà el seu lloc i pujà a la muntanya. La reina de les fades, Flordeneu, s'enamora de Gentil i, per seduir-lo, pren la forma de la pastora Griselda, l'enamorada del jove.

Aprofitant l'absència de Gentil, els moros ataquen i derroten les tropes cristianes. Guifre, comte de Cerdanya i Conflent, oncle de Gentil, s'enfila a la cimada del Canigó per veure el Rosselló i poder planejar la manera de deslliurar la seva estimada terra del jou sarraí. Aleshores hi troba Gentil, encisat i pres d'amor. Guifre no pot contenir la seva fúria i,

donant-li una empenta, fa caure el seu nebot timbes avall.

Tallaferro i els ballasters de Besalú, mentrestant, han cremat les naus dels moros que romanien al port de Colliure, i es disposen a lliurar una batalla desigual (la proporció és de trenta a un) amb l'exèrcit dels infidels. Tallaferro és ferit i, quan sembla que tot s'ha perdut, arriba Guifre -que ha vist el fum de l'estol des del Canigó- i amb les seves tropes guanyarà la batalla, foragitant els moros d'aquelles contrades.

Guifre es penedeix del seu crim i es fa monjo. Fa construir el monestir de Sant Martí del Canigó i s'hi retira fins al final dels seus dies. En el moment de la mort, demana que es

planti una creu en el lloc a on morí Gentil...". I aquest és l'argument del gran poema "Canigó" del nostre poeta Mn. Jacint Verdaguer.

Hosti, tu! Avui sí que ha set guai això que ens ha explicat la senyo. A mi m'agraden aquestes històries de moros i cristians.

Què dius, tio! A mi no em va aquest rotllo, tio. Tot això dels comtes, no? i tantes gilipoiades, no?. Que no em mola, vale?. És molt millor en Goku, tio, i en Rambo, no? Això sí que és canyero, tio. A mi lo que em mola és la moto, no? i la birra i les ties! I passo de tot, vale? passo de tot, tio!...

Mª TERESA CRUZ

Supermercat PRÒXIM

MATEU ROS

QUEVIURES - EMBOTITS

Carrer Major - Tel. 59 02 06 - BESALÚ

CRÒNICA DEL CAMP

MES DE MARÇ (DISSABTE, 21) COMENÇA LA PRIMAVERA. EL CAMP, EL BESTIAR, TORNA A NÈIXER, TOT COMENÇA A FUNCIONAR. LA SAVA COMENÇA A CÓRRER PER LA TIJA DE LES PLANTES QUE HAVIEN QUEDAT ADORMIDES DURANT L'HIVERN. TOT COMENÇA A BROSTAR. MARÇ I ABRIL SÓN UNS MESOS ESPECIALMENT IMPORTANTS PELS HORTELANS I JARDINERS. CAL ORGANITZAR-SE BÉ PER REALITZAR TOTES LES FEINES SI VOLEM TENIR BONES COLLITES. LES TASQUES MÉS IMPORTANTS SÓN LES SEGÜENTS:

MES DE MARÇ

Feines als horts

- Se sembren i es planten la majoria d'espècies horticoles, principalment les càlides.
- Llavors més importants a sembrar: cols, bròquils, esca-rola, espinacs, pastanagues, porros i raves.
- Prepararem el planter de tomates, pebrots i albergínies (lluna vella de març), amb caixes plenes de terra turba i col.locades en un lloc arrecerat. Cal no enterrar gaire les llavors (0,5 cm). Per regar el planter utilitzeu polvoritzadores, porrons, etc; cal que el reg sigui molt afinat.
- Per sembrar les pastanagues (lluna vella de març) la terra ha d'estar molt esponjada i adobada.
- Cal asprar els pèsols i col.locar-hi espantaocells (materials brillants o cintes de cassette que onegin amb el vent).
- Sembrarem les patates pels volts de Sant Josep, aprofitant la lluna vella. Si no voleu cavar, podeu utilitzar plàstic negre, foradant únicament en el punt on sortirà la patatera.
- La patata, s'adapta a tot tipus de sòl, però vol un terreny esponjós, ben drenat, fèrtil i ben treballat.
- Cal col.locar els grills mirant cap al cel al moment de plantar-les.

Jardineria

- Sembrarem directament cascalls, violers, campanetes, malves, petúnies, margarides, violetes, clavells, clavells de moro, espígol i calèndules.
- Comencen les floracions de la majoria de les flors primaverals: narcís, lilà, lliri, etc.
- Plantarem dàlies i gladiols.
- Renovar la terra dels testos.
- Podem avançar sembres d'hivernacle.
- Plantació d'herbes de la pampa (*plumeros*).
- Caldrà eliminar les males herbes dels parterres.
- Atenció amb les plagues i malaties: Didium en els rosers, caldrà aplicar sofre de bon matí.
- Encara hi ha temps per podar els arbustos de floració estival. No actuarem sobre els de floració primaveral.
- En gespes podem fer tractaments contra molses.

MES D'ABRIL

Feines als horts

- Sembrarem i plantarem: carbassons, tomates, escaroles, espinacs, melons, cogombres, patates (zones fredes) raves, sindries i ceba.
- Aclarirem el planter d'albergínies i tomates.
- Sembra de mongetes primerenques.
- Començar a cavar les patates.
- Les tomates exigeixen que la terra estigui molt ben preparada i que l'indret tingui molta llum.
- El marc de plantació ideal és de 70x40.
- Cal proveir-se de llavors de llavors autòctones del país per sembrar-les al nostre hort; per això és interessant guardar les llavors de les millors tomateres.
- Els carbassons i els cogombres s'han de sembrar per Setmana Santa.
- Per sembrar els carbassons caldrà fer clots, posar-hi fems vells, terra fina, les granes de carbassó (4 ó 5) i terra fina per tapar.
- Els cogombres s'han de sembrar en un marc de 70x70 amb 5 ó 6 granes/clot i s'hauran de nasprar igual que els pèsols si volem tenir una bona producció.

Jardineria

- Plantarem: margarides, veròniques, jacints, dàlies, clavells de moro, *delphinium* i gladiols.
- Transplantar calèndules.
- Adobar la gespa amb nitrat amònic de 33,5% o amb 15-15-15, segons els casos.
- Tractament de desherbant selectiu per a fulla ampla a la gespa.
- Poda d'arbustos florits: lilàs, forsítia, etc.
- Adobar els arbustos de tanques amb nitrat amònic al 33,5%, un grapat a cada planta, sense acostar-lo a la tija.

A LA MEMÒRIA DEL DR. MANEL GRAU I MONTSERRAT

El proppassat dia 21 de gener morí a Barcelona el Sr. Manel Grau i Montserrat (a.c.s.). Professor Titular del Departament de Filologia Semítica de la Universitat de Barcelona. Il·lustre i erudit hebraïsta, nascut a Morella el 14 de març del 1928, però de molt jove íntimament vinculat a La Garrotxa, s'ha dedicat al llarg de molts anys a l'estudi i la recerca d'un importantíssim capítol de la nostra pròpia història col·lectiva, com òbviament van ser les comunitats jueves, les quals, sobretot a partir del segle XIII s'establiren a diferents indrets de la comarca, bàsicament, a la comtal Vila de Besalú, Olot, Castellfollit, etc. Precisament s'havia doctorat amb una tesi sobre les comunitats hebraïques de Besalú i llurs connotacions a La Garrotxa, rigorós i aprofundit treball d'investigació, a través del qual coneixem una llarga sèrie de dades i estadístiques a l'entorn de les circumstàncies històriques d'aquelles comunitats israelites que, sens dubte, tingueren una vital incidència en el desenvolupament del nostre país, concretament en referència a Besalú, com així també a la resta del seu comtat, molt específicament Bàscara, Olot, Camprodón, Castellfollit de la Roca, Figueres, Sant Llorenç de la Muga, etc.

El Dr. Grau i Montserrat analitza en el seu treball les diferents etapes de la Història dels Jueus a casa nostra de forma, diríem, quasi cronològica. En aquest sentit, sembla ser que les primeres comunitats s'establiren en els comtats de Girona i Besalú a partir de mitjans del segle IX.

Altament, cal remarcar que el Dr. Grau, periòdicament, ha tret a la llum pública un llarg seguit de treballs a l'entorn de la temàtica hebrea, que s'han publicat a través de diferents mitjans de divulgació cultural. Encara però, d'una manera molt concreta, voldríem destacar la seva valuosa aportació als respectius volums de les Assemblees d'Estudis del Comtat de Besalú, i als Annals del Patronat d'estudis Històrics d'Olot i Comarca.

Personalment -he de confessar-ho-, m'ha interessat des de molt jove la cultura hebraïca, en tots els seus aspectes. Aquesta circumstància va portar-me, ja fa més de vint-i-cinc anys, a conèixer i admirar el treball d'investigació del Dr. Grau, el qual a més, no puc estar-me de dir-ho, professà una profunda estimació, m'atreveixo a dir una veneració per a Besalú. Plenament conscient que la seva malaltia era irreversible, pocs dies abans de Nadal, volgué acomiadar-se de la Vila Comtal amb un emotiu i expressiu gest. Tot contemplant l'emblemàtic Pont Romànic exclamà: "Adéu Besalú, ja no et podré tornar a veure!".

A l'assabantar-me del seu traspàs, vaig considerar una justícia que d'alguna manera Besalú havia de fer quelcom a la memòria d'aquell erudit investigador que s'havia lliurat a treure a la llum pública pretèrites dades del nostre passat col·lectiu.

El dia 30 de gener presentava al Ple de Consell Comarcal de La Garrotxa una moció per tal de fer constar en acta el sentiment de condol pel seu traspàs, ahora que manifestava el desig de veure

publicada la seva obra d'investigació i recerca, avui dispersa i en part inèdita, i en conseqüència, parcialment divulgada i coneguda.

De manera quasi simultània, presentava al Plenari de l'Ajuntament de Besalú una moció, a través de la qual, demanava l'aprovació per a retre homenatge a la memòria del Dr. Grau, tot dedicant-li el carrer de la Baixada de la Miqwé i l'adjacent Plaça dels Jueus. Val a dir que les dues propostes varen ésser aprovades per total unanimitat.

Darrerament m'han fet arribar notícies per les que sembla que la iniciativa de l'Ajuntament de Besalú i també la del Consell Comarcal han tingut un possible ressò. Concretament, la Universitat de Barcelona, mitjançant un nombrós grup d'amics i col·laboradors del Dr. Grau han demanat informació per tal de poder-hi col·laborar. Eminents hebraïstes, com per exemple el Dr. David Romano, el Dr. Vernet, els catedràtics Dies Merino, Miquel Arbona, Professors com Josep Alenyà i Roig, etc. s'han pronunciat per a conèixer inclús la data d'aquest homenatge que, per cert, hom consideraria addient celebrar-lo dins els actes de la propera Festa Major d'enguany, per tal de donar-hi la màxima solemnitat possible. De totes maneres, no deixa de ser una simple suggerència personal.

Al bon amic, al respectat i admirat hebraïsta Dr. Manel Grau i Montserrat, tots aquells que hem gaudit de la vostra amistat i que portem Besalú dins el cor, no us podem oblidar mai.

Joan Pèlachs i Rojals (Alcalde de Besalú)

CAL TENIR EN COMPTE:

- La biblioteca Ramón Vidal canvia l'horari d'obertura al públic, passant a ser, a partir del mes de març de 5 a 8 de la tarda.

- Del dia 24 al dia 31 de març es celebrarà un SEMINARI SOBRE EL ROMÀNIC, a càrrec del Sr. ANTONI NOGUERA I MASSA, organitzat per l'Ajuntament de Besalú -Àrea de Cultura i Àrea de Turisme- i Amics de Besalú i el seu Comtat. Les sessions es faran a la Sala Gòtica de la Cúria Reial, a partir de 2/4 de 10 del vespre. El dia 24 versarà sobre arquitectura i el dia 31 sobre arts plàstiques. La cloenda es farà, si a Déu plau, el dia 5 d'abril i constarà d'una excursió a les esglésies de Lligordà, Palera i Beuda, incloïnt un dinar de germanor. Per a inscripcions, poseu-vos en contacte amb els organitzadors, o a les oficines municipals o a la Biblioteca, en hores d'atenció al públic.

- El diumenge, dia 29 de març, a 2/4 de 5 de la tarda, celebració de Via Crucis i, seguidament Missa Concelebrada, a la Basílica de Palera, en el marc de la IX Trobada Comarcal de reconciliació, de l'Arxiprestat del Mont. Parròquies que hi participen: Argelaguer, Besalú, Beuda, Castellfollit de la Roca, Dosquers, Fares (Sant Ferriol), Lligordà, Maià del Montcal, Montagut, Oix, Queixàs, Sales de Llierca, Sant Jaume de Llierca, Segueró, Serinyà i Tortellà.

- Si desitgeu col·laborar amb TALLAFERRO a través de la inclusió d'un anunci, poseu-vos en contacte amb el Sr. Joan Grèbol.

COMPLEIXEN ELS BARS UNA FUNCIO SOCIAL?

Si ens fem aquesta pregunta de cop i hi busquem una resposta també immediata, segurament contestarem que no. Pensarem més en els seus aspectes negatius, que obviament n'hi ha.

Els bars, abans més anomenat cafès, són llocs on hi sol haver força soroll, molt de fum i s'hi beu. Sovint begudes alcohòliques. Amb els bars, els veïns hi solen tenir problemes. Quasi ningú no vol un bar vora casa seva. A l'estiu, a l'estar tot obert, el soroll i la música -quasi sempre alta- no deixen dormir. A vegades, sobretot de matinada, hi ha gent -poca, per sort- que surt d'aquests establiments amb alguna copa de més i no fa massa gràcia trobar-te'n algun cridant, cantant o fent alguna porqueria pels carrers dels voltants, i encara rai si no és quelcom més greu i perillós.

Amb més o menys freqüència aquests problemes apareixen. I a la nostra Vila tampoc ens n'escapem. Ara bé, si pensem una mica més potser hi veurem els aspectes positius per a la col·lectivitat. Vejam! Els bars són punt de trobada dels joves, abans d'anar al cinema, a la discoteca o anar a donar volts.

En els bars s'hi fa petar la xerrada. Es discuteix, en el sentit positiu de la paraula, de futbol, de política, del que fa falta. Aquella arrelada costum de fer-la petar al cap tard d'estiu, amb la cadira fora als carrers amb els veïns i que, degut a la implantació social de la televisió i altres nous vicis ha anat desapareixent, ha continuat en un altre escenari: els bars. Als bars s'hi organitzen campionats de botifarra, de truc, de dominó, dards, billar, etc.

En aquests establiments, tot menjant un entrepà, prenent l'aperitiu o fent el cafè s'hi ha tancat més d'un tracte o segellat algun negoci. A Besalú, totes aquestes situacions també es donen. Aquí a casa nostra, hi ha bars amb força gresca ambiental, sobretot a l'estiu, amb música a un volum considerable. Altres no tenen hora d'obrir o tancar. Alguns són més freqüentats pels forasters que pels de casa. N'hi ha de més atractius pels joves i n'hi ha també on la clientela és de gent de més edat.

En uns es troba el jovent els diumenges, abans d'anar a Banyoles, en altres s'hi troben els matiners dels diumenges que van d'excursió, a la neu, de caçera, amb alguns que tornen de "farra" dels dissabtes. No podem oblidar als que s'hi fan diferents campionats de jocs de cartes, als qui s'hi escolta música suau a la terrassa i, fins i tot, en algun s'hi celebren, de manera informal, animades tertúlies sobre política local.

Per tot això, creiem que, malgrat els seus aspectes negatius, avalats amb alguna denúncia, en general i sobretot a Besalú, potser per la mancança d'un centre cívic -i diem potser perquè tampoc acabem de veure clar que amb l'existència d'aquest, aquest ambient d'interrelació social s'hi traslladés-, compleixen certa funció social i són llocs de trobada i reunió que permeten comunicar-nos, xafardejar a voltes, però també ens ajuden a conèixer-nos millor.

I, ja per acabar, sabeu que el bar del Congrés dels Diputats o del Parlament de Catalunya és on es pacten moltes lleis i acords de govern?

Caixa de Girona

DIPUTACIÓ DE GIRONA